

ZAKON

O POTVRĐIVANJU MEMORANDUMA O RAZUMEVANJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE UJEDINJENOG KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I SEVERNE IRSKE O ZAPOŠLJAVANJU ČLANOVA PORODICE KOJI ŽIVE U ZAJEDNIČKOM DOMAĆINSTVU SA ČLANOVIMA DIPLOMATSKIH I KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA

Član 1.

Potvrđuje se Memorandum o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske o zapošljavanju članova porodice koji žive u zajedničkom domaćinstvu sa članovima diplomatskih i konzularnih predstavništava, potpisani u Beogradu 8. januara 2020. godine, u originalu na srpskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Memoranduma o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske o zapošljavanju članova porodice koji žive u zajedničkom domaćinstvu sa članovima diplomatskih i konzularnih predstavništava, u originalu na srpskom jeziku glasi:

**MEMORANDUM O RAZUMEVANJU
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE UJEDINJENOG KRALJEVSTVA
VELIKE BRITANIJE I SEVERNE IRSKE O ZAPOŠLJAVANJU ČLANOVA
PORODICE KOJI ŽIVE U ZAJEDNIČKOM DOMAĆINSTVU SA
ČLANOVIMA DIPLOMATSKIH I KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA**

Vlada Republike Srbije i Vlada Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske dogovorile su se o sledećem:

Član 1.

Dozvola za bavljenje plaćenom delatnošću

- (a) Članovi porodice koji žive u zajedničkom domaćinstvu sa članom diplomatskog ili konzularnog predstavništva države imenovanja imaju dozvolu, na bazi reciprociteta, da se bave plaćenom delatnošću u državi prijema u skladu sa odredbama ovog memoranduma i zakonima države prijema.
- (b) Za svrhu ovog memoranduma:
 - (i) „član diplomatsko-konzularnog predstavništva” označava lice koje nije državljanin zemlje prijema i koje radi kao službenik države imenovanja u diplomatsko-konzularnom predstavništvu ili misiji pri međunarodnoj organizaciji i koga je država prijema prihvatile u tom svojstvu.
 - (ii) „član porodice koji živi u zajedničkom domaćinstvu” označava dete ili supružnika člana diplomatsko-konzularnog predstavništva ili njegovog partnera, pod uslovom da ga vlasti zemlje imenovanja i ministarstvo spoljnih poslova zemlje prijema priznaju kao takvog.
- (v) Ništa iz člana 1(b) ne utiče na status bilo kog lica u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. ili bilo kojim drugim važećim međunarodnim sporazumom.

Član 2.

Procedure

- a) U Republici Srbiji, Ambasada Velike Britanije u ime člana porodice koji živi u zajedničkom domaćinstvu upućuje Ministarstvu spoljnih poslova zahtev za izdavanje odobrenja za bavljenje plaćenom delatnošću. Nakon potvrđivanja da dotično lice spada u kategoriju obuhvaćenu ovim memorandumom i uzimajući u obzir zakone i propise države prijema, Diplomatski protokol notom obaveštava Ambasadu Velike Britanije u Beogradu da je tom licu dato odobrenje za bavljenje plaćenom delatnošću u Republici Srbiji, u skladu sa važećim domaćim zakonodavstvom.
- b) U Ujedinjenom Kraljevstvu, član porodice koji živi u zajedničkom domaćinstvu, kako je definisano u članu 1, ovlašćen je da radi u skladu sa važećim zakonima i propisima, bez neophodnosti primene bilo kakvih daljih administrativnih procedura.

Član 3.

Privilegije i imuniteti u građansko pravnom i upravnom postupku

Kada se radi o članovima porodice u sastavu zajedničkog domaćinstva koji uživaju imunitet od građanske i upravne nadležnosti države prijema u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. ili u skladu sa bilo kojim drugim važećim međunarodnim sporazumom, taj imunitet se neće primenjivati u pogledu bilo kog dela izvršenog za vreme bavljenja plaćenom delatnošću koje spada u građansko pravnu i upravnu nadležnost države prijema.

Član 4.

Imunitet od krivičnog postupka

Kada se radi o članovima porodice u sastavu zajedničkog domaćinstva koji uživaju imunitet od krivične nadležnosti države prijema u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. ili u skladu sa nekim drugim važećim međunarodnim sporazumom:

- a) država imenovanja će se odreći imuniteta za odnosnog člana porodice koji živi u zajedničkom domaćinstvu od krivične nadležnosti u državi prijema za sva dela koja učini tokom bavljenja plaćenom delatnošću, izuzev u posebnim slučajevima u kojima država imenovanja smatra da bi takvo odricanje bilo protivno njenim interesima.
- b) Kada država imenovanja odluči da se odrekne imuniteta, ozbiljno će razmotriti, po potrebi, oduzimanje imuniteta od izvršenja presude članu porodice koji živi u zajedničkom domaćinstvu.

Član 5.

Fiskalni režim i režim socijalnog osiguranja

U skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. ili bilo kojim drugim važećim međunarodnim sporazumom, članovi porodice koji žive u zajedničkom domaćinstvu podležu poreskom i režimu socijalnog osiguranja države prijema u vezi sa svim pitanjima koja se tiču njihovog bavljenja plaćenom delatnošću u toj državi.

Član 6.

Trajanje i prestanak važenja

Ovaj memorandum stupa na snagu trideset (30) dana od datuma prijema poslednje diplomatske note kojom se potvrđuje da su ispunjene neophodne unutrašnje procedure za stupanje na snagu ovog memoranduma.

Ovaj memorandum se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka država može raskinuti ovaj memorandum u bilo koje vreme davanjem obaveštenja u pisanoj formi drugoj državi šest (6) meseci unapred.

Sačinjen u Beogradu, na dan 8.1.2020. godine, u dva originalna primerka na srpskom i engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako verodostojna.

Za Vladu Republike Srbije	Za Vladu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske
Ivica Dačić Prvi potpredsednik Vlade i Ministar spoljnih poslova R. Srbije	Nj.E. Šan Meklaud Ambasador Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske u Srbiji

Član 3.

Organ nadležan za sprovođenje ovog memoranduma je Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Memoranduma o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske o zapošljavanju članova porodice koji žive u zajedničkom domaćinstvu sa članovima diplomatskih i konzularnih predstavnihstava, sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Oblast zapošljavanja članova porodica članova diplomatskih ili konzularnih predstavnihstava u odnosima između dve zemlje do sada nije bila pravno regulisana, iako postoji obostrani interes za regulisanje ovog pitanja.

Memorandumom se na recipročnoj osnovi između dve države, reguliše zapošljavanje uz naknadu članova porodica članova diplomatskih ili konzularnih predstavnihstava i to u skladu sa unutrašnjim propisima zemlje u kojoj se traži zaposlenje.

Postupak zapošljavanja članova porodice službenika države odašiljanja pokreće se u Republici Srbiji tako što Britanska ambasada u Beogradu podnosi zvaničan zahtev za obavljanje plaćenog posla Ministarstvu spoljnih poslova Republike Srbije, koje nakon što utvrdi da ne postoje smetnje, obaveštava Britansku ambasadu u Beogradu o odobrenju za bavljenjem plaćenom delatnošću u skladu sa važećim propisima Republike Srbije. U Ujedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Severne Irske, članovi porodica članova diplomatskih ili konzularnih predstavnihstava ovlašćeni su da rade u skladu sa važećim zakonima i propisima, bez neophodnosti primene bilo kakvih daljih administrativnih procedura.

Član porodice koji se bavi plaćenim poslom na osnovu ovog sporazuma, ne uživa imunitet od građanske i upravne nadležnosti.

Država imenovanja će se odreći imuniteta za odnosnog člana porodice koji živi u zajedničkom domaćinstvu od krivične nadležnosti u državi prijema za sva dela koja učini tokom bavljenja plaćenom delatnošću, izuzev u posebnim slučajevima u kojima država imenovanja smatra da bi takvo odricanje bilo protivno njenim interesima. Kada država imenovanja odluči da se odrekne imuniteta, ozbiljno će razmotriti, po potrebi, oduzimanje imuniteta i od izvršenja presude.

Poslednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma i memoranduma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članova porodice zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavnihstvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama. Druga svrha ovih sporazuma je da se pomenutom krugu lica ograniče privilegije i imuniteti kada su u pitanju aktivnosti vezane za obavljanje plaćenih delatnosti, koji bi im inače pripadali prema bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

U savremenim uslovima života sve je češća pojava da u mnogim zemljama supružnici odbijaju da napuste svoj posao da bi pratili u inostranstvo bračnog ili vanbračnog partnera koji je član diplomatskog ili konzularnog predstavnihstva ili misije pri međunarodnim vladinim organizacijama. Ova činjenica navela je mnoge države, odnosno njihova ministarstva spoljnih poslova da pronađu pravni način da reše ovaj

problem svojih zaposlenih. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatskih ili konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanja tih porodica. Efekti rada diplomatskih ili konzularnih predstavnika u slučaju razdvojenih porodica nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatskih ili konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica koje se nalaze sa njim u državi službovanja.

III. OSNOVNI PRAVNI INSTITUTI I POJEDINAČNA REŠENJA

Član 1. Zakona propisuje da se potvrđuje Memorandum o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske o zapošljavanju članova porodice koji žive u zajedničkom domaćinstvu sa članovima diplomatskih i konzularnih predstavništava, potpisani u Beogradu 8. januara 2020. godine na srpskom i engleskom jeziku.

Član 2. Zakona sadrži tekst Memoranduma u originalu na srpskom jeziku.

Član 3. Zakona propisuje da je nadležni organ za sprovođenje ovog memoranduma Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije.

Član 4. Zakona propisuje da predmetni Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljanja u „Službenom glasniku Republike Srbije-Međunarodni ugovori”.

IV. PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Memoranduma o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske o zapošljavanju članova porodice koji žive u zajedničkom domaćinstvu sa članovima diplomatskih i konzularnih predstavništava, nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta Republike Srbije.